

Щодо створення електронного підпису, грецьке законодавство адаптувалося до положень Директиви 1999/93/ ЄС Указом Президента 150/2001. Відповідно до ст. 3 зазначеної директиви: «Удосконалений електронний підпис має таку ж чинність, що і рукописний підпис в контексті матеріального та процесуального законодавства, за умови, що (а) він заснований на визнаному свідоцтві та (b) він був створений у захищеному форматі для створення підпису». В грецькій теорії переважає думка, що "простий" електронний підпис має таку ж чинність, що і "удосконалений" електронний підпис.

Отже, Цивільний процесуальний кодекс Греції не виділяє електронні докази, як окремий засіб доказування, а відносить їх до приватних документів. Однак законодавчі зміни, внесені до ст. 444 ЦПК уточнюють, що розуміється під механічними відображеннями.

Список використаних джерел:

1. Цивільний процесуальний кодекс Греції (Kodikas Politikis Dikonomias) https://hellenicmunicipalpolice.files.wordpress.com/2011/02/epidosi_thyrokolisikodikas-politikis-dikonomias.pdf

Корнілова Людмила Іванівна

Адвокат, аспірантка кафедри цивільного процесу Національного університету «Одеська юридична академія», експерт Громадського центру правосуддя Одеської області - Грантового проекту ГО "Асоціація слідчих суддів України"

ОСНОВНІ ЗМІНИ ЩОДО ПЕРЕБІГУ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ СТРОКІВ В УМОВАХ COVID-19

Світ сколихнула звістка про поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої смертельно-небезпечним вірусом SARS-CoV-2, від якої за інформацією Всесвітньої організації охорони здоров'я починаючи з

кінця 2019 року заразилось понад 100 000 тис. людей. Заражені є у всіх країнах Європи і на всіх континентах, їх кількість щодня збільшується.

За даними [Всесвітньої організації охорони здоров'я \(ВООЗ\)](#), передача вірусу здійснюється від людини до людини [повітряно-крапельним шляхом](#) у межах сімей пацієнтів та може призводити до розвитку тяжкої форми пневмонії та навіть смерті.

Враховуючи швидке поширення світом коронавірусної хвороби, що супроводжується масштабними важкими респіраторними захворюваннями та численними смертями людей, Всесвітньою організацією здоров'я було оголошено надзвичайний стан міжнародного рівня, не винятком стала і Україна.

Так, 11 березня 2020 року Кабінетом Міністрів України було прийнято Постанову №211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19» (зі змінами внесеними до неї Постановою Кабінету Міністрів України №215 від 16.03.2020 р. «Про внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 р. №211»), згідно яких у період з 12 березня по 3 квітня 2020 р. на усій території України було оголошено карантин та встановлені відповідні заборони"[1].

На підставі Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про переведення єдиної державної системи цивільного захисту у режим надзвичайної ситуації» від 25.03.2020 № 338-р на всій території України введений режим надзвичайної ситуації до 24.04.2020 через поширення хвороби коронавірусу (COVID-19).

Дію карантину, встановленого Постановою № 211, продовжено на всій території України згідно з Постановами КМ № 392 від 20.05.2020, № 500 від 17.06.2020, № 641 від 22.07.2020 з урахуванням епідемічної ситуації в регіоні з 1 серпня до 31 жовтня 2020 року встановлено карантин згідно з Постановами КМ № 392 від 20.05.2020, № 500 від 17.06.2020, № 641 від 22.07.2020, № 760 від 26.08.2020.

1 серпня 2020 року набув чинності постанова Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 року №641 «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2». Відповідно до документа, адаптивний карантин в Україні продовжений до 31 серпня 2020 року. Залежно від епідеміологічної ситуації всі регіони буде поділено на декілька зон: зелену, жовту, помаранчеву і червону за рівнем епідемічної небезпеки поширення COVID-19 [2].

2 квітня 2020 року, набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» (№540-IX від 30 березня 2020 року) [3].

Згідно з цим Законом, зокрема Кодекс адміністративного судочинства України, Господарський, Кримінальний та Цивільний процесуальні кодекси України були доповнені положеннями щодо особливостей розгляду справ в умовах запровадження карантинних заходів, які стосуються таких питань. Під час дії карантину учасники справи можуть брати участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції поза межами приміщення суду з використанням власних технічних засобів (КАС, ГПК, ЦПК). Підтвердження особи учасника справи здійснюється шляхом накладення електронного підпису. Якщо особа немає такого підпису, то таке підтвердження здійснюється в порядку, визначеному Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус», або Державною судовою адміністрацією України (КАС, ГПК, ЦПК). Всі процесуальні строки продовжуються на час дії карантину (КАС, ГПК, ЦПК). Строк, який встановлює суд у своєму рішенні, не може бути меншим ніж строк карантину, пов'язаного із запобіганням поширенню COVID-19 (КАС, ГПК).

16 липня 2020 року в газеті «Голос України» опубліковано Закон України від 18.06.2020 № 731-IX «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України щодо перебігу процесуальних строків під час дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України», яким удосконалено норми ГПК України, ЦПК України, КАС України в частині перебігу процесуальних строків під час дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України для запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) [4]. Закон набрав чинності з 17 липня 2020 року. Прикінцевими та перехідними положеннями указанного Закону передбачено, що процесуальні строки, які були продовжені відповідно до пункту 3 Прикінцевих положень ЦПК України, пункту 3 Прикінцевих положень КАС України в редакції Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» №540-IX від 30 березня 2020 року, закінчуються через 20 днів після набрання чинності Законом України від 18.06.2020 № 731-IX.

Таким чином, фактично Верховна Рада України, ухвалюючи 18.06.2020 року цей Закон, розблокувала процес набрання судовими рішеннями законної сили, які ухвалювались під час дії карантину. Строк апеляційного оскарження судових рішень, які не набрали законної сили станом на 02 квітня 2020 року закінчились 06 серпня 2020 року, через 20 днів після 17 липня 2020 року. Отже, усі ті судові рішення, які були ухвалені за період карантину, стосовно яких не буде подана апеляційна скарга, набрали законної сили через 20 днів, а учасники справи після 06 серпня 2020 року зможуть отримати виконавчі листі з метою звернення судових рішень до виконання.

Однією з основних засад здійснення судочинства в Україні, згідно з положеннями статті 129 Конституції України, є гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами.

Принцип гласності та відкритості судового процесу визнається також Законом України «Про судоустрій і статус суддів». Зокрема, у ч. 1 ст. 11 вказаного Закону визначено, що судові рішення, судові засідання та інформація щодо справ, які розглядаються судом, є відкритими, крім випадків, установлених законом. Під час дії карантину суд (або слідчий суддя) може прийняти рішення про обмеження доступу осіб, які не є учасниками судового процесу, в судові засідання під час карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України відповідно до Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», якщо участь в судовому засіданні становитиме загрозу життю чи здоров'ю особи (ГПК, КПК, ЦПК).

Список використаних джерел:

1. Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова КМУ від 11.03.2020 року №211: URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/211-2020-%D0%BF>: (дата звернення 03.09.2020).
2. «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2». Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19): постанова КМУ №641 від 22 липня 2020 року: URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vstanovlennya-karantynu-ta-zapr-641>; (дата звернення 03.09.2020).
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України №540-IX від 30 березня 2020 року: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540-20#Text>: (дата звернення 03.09.2020).
4. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України щодо перебігу процесуальних строків під час дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України”, яким удосконалено норми ГПК України, ЦПК України, КАС України в частині перебігу процесуальних строків під час дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України для запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України від 18.06.2020 № 731-IX: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/731-20#Text>: (дата звернення 03.09.2020).